

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ภูมิหลังที่แตกต่างและรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นงานวิจัยที่ใช้แนวทางการศึกษาจากแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดรูปแบบการเรียน

1.1 ความหมายของรูปแบบการเรียน

2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียน

2.1 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย LSI (Learning Style Inventory) ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb

2.1.1 แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย LSI (Learning Style Inventory) ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb

2.2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย VARK (Visual, Audio, Read-write and Kinesthetic Learning Styles Questionnaire)

2.2.1 แนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย VARK

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย VARK

2.3 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย PLSPQ (Perceptual Learning Style Preference Questionnaire)

2.3.1 แนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย PLSPQ

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย PLSPQ

1. แนวคิดรูปแบบการเรียนรู้

1.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

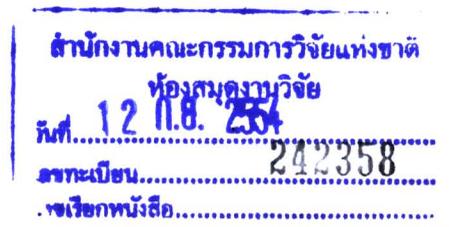
ถึงแม้ว่ารูปแบบการเรียนรู้จะหมายถึง วิธีการที่บุคคลทำความเข้าใจกับข้อมูล แต่นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักวิจัยที่เขียนหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวข้องต่างก็ให้ความหมายเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ไว้หลายทัศนะ ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการพิจารณาว่าอะไรเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ นักการศึกษา หรือนักจิตวิทยาบางท่านมองว่า การรับรู้ การคิด และอารมณ์ความรู้สึกมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ แต่นักจิตวิทยาอีกกลุ่มอื่นให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนพึงพอใจ การประมวลสารสนเทศ (Information-processing) การใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้และการเคลื่อนไหวทางร่างกาย รวมทั้งการทำงานของสมองว่ามีบทบาทสำคัญในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้อย่างไร

นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักวิจัยได้ให้ความหมายเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ในทัศนะต่างๆ ซึ่งนำมาสรุปได้ดังนี้

Dunn (1979) ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ว่า เป็นวิธีที่ผู้เรียนแต่ละคนรับรู้และเก็บรักษาข้อมูลให้คงไว้ซึ่งเกิดจากอิทธิพลขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาวะภายในตัวของผู้เรียนและองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาวะภายในตัวของผู้เรียนได้แก่ ความถนัด ความชอบ แรงจูงใจ วิธีการรับรู้ข้อมูล เช่น ใช้การฟัง การอ่าน เป็นต้น ส่วนองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการเรียน ได้แก่ สภาพห้องเรียน หรือลักษณะของการทำงานเช่น ทำงานตามลำพัง หรือทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

คำจำกัดความของรูปแบบการเรียนรู้ของ Dunn มิได้นำเอาวิธีการคิดมาเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบ แม้ว่าวิธีการคิดจัดเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาวะภายในตัวของผู้เรียนด้วย ดังที่ Hyman และ Rosoff (1984) ให้ความเห็นว่า วิธีการคิดของผู้เรียนกับรูปแบบการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กัน ผู้ที่มีขั้นตอนการคิดที่เป็นระบบ และมีพฤติกรรมในการเรียนรู้ จดจำ และสร้างความรู้ใหม่ได้ย่อมมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างจากผู้เรียนทั่วไป

นอกจากนี้ยังมีนักวิจัยท่านอื่นอธิบายถึง คำจำกัดความของรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ควรเป็นความหมายที่ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนกระทำที่สามารถสังเกตได้ หรือเรียกว่า วิธีการเรียนรู้ แนวความคิดดังกล่าวทำให้มีการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากพฤติกรรมหรือลักษณะการเรียนรู้ที่สะท้อนให้เห็นกระบวนการคิดของผู้เรียน Gregorc (1979) และ Keef (1979) ได้ให้คำจำกัดความของรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน ดังนี้

Gregorc (1979) อธิบายว่า รูปแบบการเรียนรู้คือ พฤติกรรมที่มีลักษณะเด่นชัดและสามารถสังเกตเห็นได้ซึ่งทำให้เราทราบเกี่ยวกับความสามารถด้านการคิดของผู้เรียนแต่ละคน

Keef (1979) ได้นำเอาปัจจัยทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ พร้อมทั้งอธิบายว่ารูปแบบการเรียนรู้เป็นพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้เรียนแสดงออกทางความคิด ร่างกาย และอารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรมดังกล่าวแสดงถึงการรับรู้และปฏิกิริยาตอบสนองต่อสภาวะการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นเช่นไร

Gregorc และ Keef ไม่เพียงแต่จะมองว่า พฤติกรรมของผู้เรียนมีส่วนสำคัญในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นว่าระบบการคิดของผู้เรียนมีอิทธิพลที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมแตกต่างกัน

แนวความคิดของ Gregorc และ Keef เกี่ยวกับระบบการคิดและรูปแบบการเรียนรู้ทำให้เกิดคำถามว่ารูปแบบการเรียนรู้มีความหมายเดียวกับรูปแบบการคิดหรือ Cognitive Style หรือไม่ นักวิจัยและนักจิตวิทยาเป็นจำนวนมากได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาข้อเท็จจริงเพื่อตอบคำถามนี้ ซึ่งผลงานวิจัยของ Riding และ Cheema (1991) สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และรูปแบบการคิดได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด Riding และ Cheema อธิบายว่ารูปแบบการคิดเป็นเพียงส่วนหนึ่งของรูปแบบการเรียนรู้ซึ่งเป็น Gestalt หรือลักษณะที่ผสมผสานกันระหว่างระบบชีวประสาท ได้แก่ จิตใจ และอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด (สนับสนุนคำจำกัดความของ Keef) รวมทั้งบุคลิกภาพตลอดจนการพัฒนาตนเองของบุคคลและสะท้อนกลับให้เห็นได้จากพฤติกรรมของผู้เรียน เพราะฉะนั้น รูปแบบการเรียนรู้จึงเกี่ยวข้องกับวิธีการเฉพาะที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนแสดงออกมาทางพฤติกรรมการเรียนรู้

ในตอนกลางของทศวรรษที่ 80 นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความสำคัญประสบการณ์ในฐานะที่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ นักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่มีชื่อว่า Kolb (1984) ได้ตั้งทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งมาจากข้อสันนิษฐานที่ว่า การเรียนรู้สัมพันธ์เป็นผลมาจากวิธีการหรือช่องทางที่บุคคลรับรู้แล้วจัดกระบวนการสิ่งที่ได้รับรู้นั้น

นักวิจัยและนักจิตวิทยาเป็นจำนวนมาก ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ และอาศัยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb ในการกำหนดนิยามของ “รูปแบบการเรียนรู้” ซึ่งมีความหมายในลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น

Honey (1983) และ Mumford (1992) อธิบายว่า รูปแบบการเรียน หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนชอบใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้โดยมีประสบการณ์ เจตคติ และอิทธิพลของบุคลิกภาพเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้

Ellis (1985) ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนว่าเป็นวิธีการที่ผู้เรียนใช้อย่างสม่ำเสมอในการเรียนรู้ สร้างความคิดรวบยอด จัดระเบียบ และจดจำข้อมูล รูปแบบการเรียนเป็นผลมาจากความชอบ ประสบการณ์เดิม และรวมทั้งสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ด้วย

จากคำนิยามที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียน คือ วิธีการที่ผู้เรียนใช้จนเป็นกิจนิสัยในการรับรู้ สร้างความคิดรวบยอด จดจำ และนำความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลมาจากความชอบ ความถนัด เจตคติ ประสบการณ์เดิม และบุคลิกภาพของผู้เรียนแต่ละคน

2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียน

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนในระดับอุดมศึกษา ที่เป็นแนวทางในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ตามแบบสำรวจที่แตกต่างกัน ซึ่งได้แก่ แบบสำรวจการเรียนรู้ LSI (Learning Style Inventory) แบบสำรวจการเรียนรู้ VARK (Visual, Audio, Read-write and Kinesthetic Learning Styles Questionnaire) และแบบสำรวจการเรียนรู้ PLSPQ ดังนี้

2.1 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย LSI (Learning Style Inventory) ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb

2.1.1 แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb

Kolb อธิบายว่า การเรียนรู้เกิดจากความสัมพันธ์ 2 มิติ คือ การรับรู้ (Perception) และการจัดกระบวนการ (Processing) ทั้งนี้ กระบวนการเรียนรู้เป็นผลมาจากวิธีการที่บุคคลรับรู้ แล้วจัดกระบวนการสิ่งที่ได้รู้นั้น วิธีการที่บุคคลรับรู้ข้อมูลมี 2 ประเภท คือ หนึ่งผ่านประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมหรือประสบการณ์ตรง สองผ่านความคิดรวบยอดหรือมโนคติที่เป็นนามธรรม ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนบางคนเป็นกระบวนการที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ แต่ขณะที่บางคนเรียนรู้ด้วยการสังเกต หรือการรับรู้ข้อมูลพร้อมๆ กับการคิดไตร่ตรอง

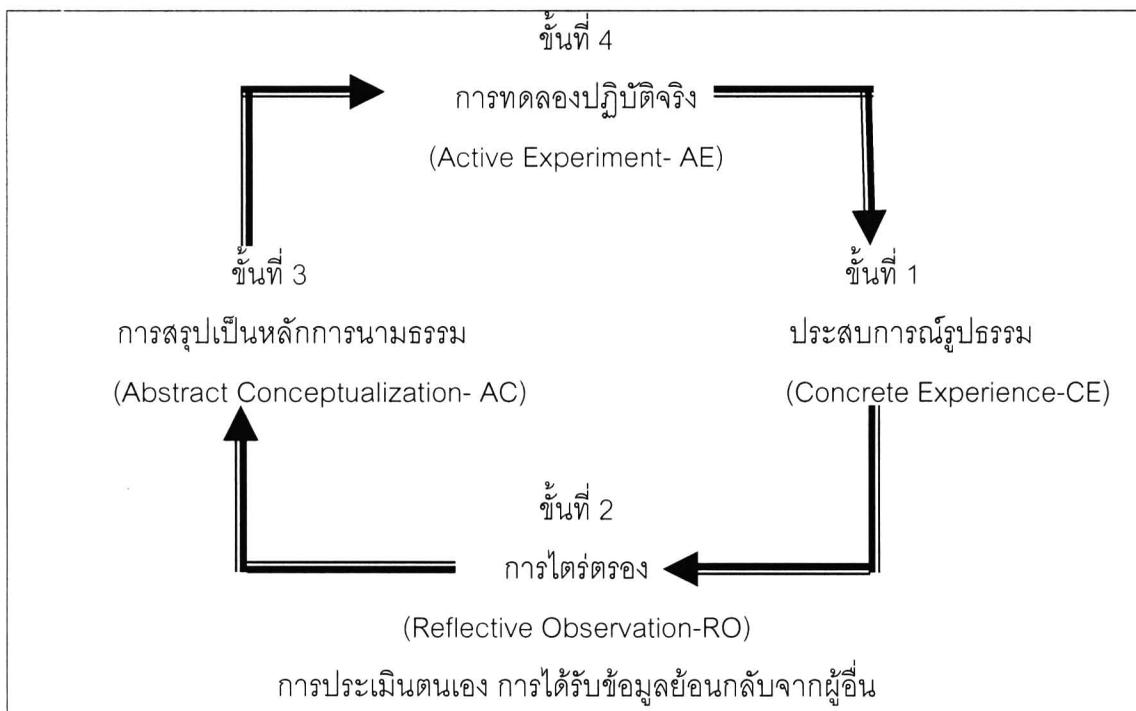
ทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb เสนอว่า กระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของบุคคล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experience-CE) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่างๆ เน้นการใช้ความรู้สึก และยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น

ขั้นที่ 2 การไตร่ตรอง (Reflective Observation-RO) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับโดยการสังเกตอย่างรอบคอบเพื่อการไตร่ตรองพิจารณา

ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization-AC) เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและใช้ความคิดในการสรุปยอดเป็นหลักการต่างๆ

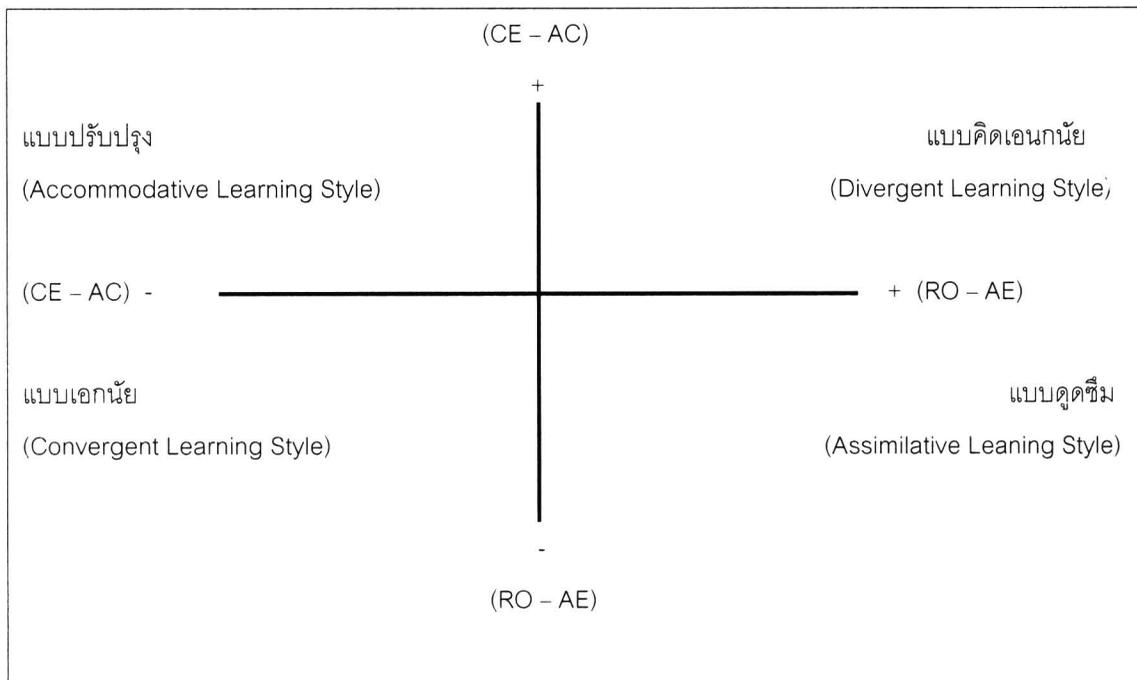
ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment-AE) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าถูกต้องหรือ ขั้นตอนนี้เน้นที่การประยุกต์ใช้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb

Kolb กล่าวว่า ผู้เรียนแต่ละคนจะมีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเน้นในขั้นต่างๆ แตกต่างกัน ทำให้มีการใช้ขั้นตอนในการเรียนรู้ไม่เท่ากัน บางคนเน้นที่ขั้นที่ 1 บางคนเน้นที่ขั้นที่ 2 บางคนเน้นที่ขั้นที่ 3 และบางคนเน้นที่ขั้นที่ 4 เป็นต้น

ตามแนวคิดของ Kolb ขั้นการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้น มีลักษณะที่ตรงกันข้ามจัดเป็น 2 คู่ คือ ขั้นที่ 1 (CE) มีลักษณะตรงกันข้ามกับขั้นที่ 3 (AC) ขั้นที่ 2 (RO) มีลักษณะตรงกันข้ามกับ ขั้นที่ 4 (AE) ดังนั้น Kolb จึงได้เสนอวิธีการวัดรูปแบบการเรียนรู้โดยอาศัยแกน 2 แกน คือ แกนที่ 1 เป็นแกนความแตกต่างของขั้นที่ 1 และขั้นที่ 3 (CE – AC) แกนที่ 2 เป็นแกนความแตกต่างของขั้นที่ 2 และขั้นที่ 4 (RO – AE) แกนทั้ง 2 แกนนี้ตัดกันเป็น co – ordinate และแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ภาพที่ 3 รูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบของ Kolb ในแต่ละจัตุรัส

Kolb ถือว่าแต่ละจัตุรัสเป็นรูปแบบการเรียนรู้ 1 แบบ ทำให้ได้รูปแบบการเรียนรู้ทั้งหมด 4 แบบ คือ แบบคิดเอนกนัย แบบดูดซึม และคิดเอกนัย และแบบปรับปรุง ดังนี้

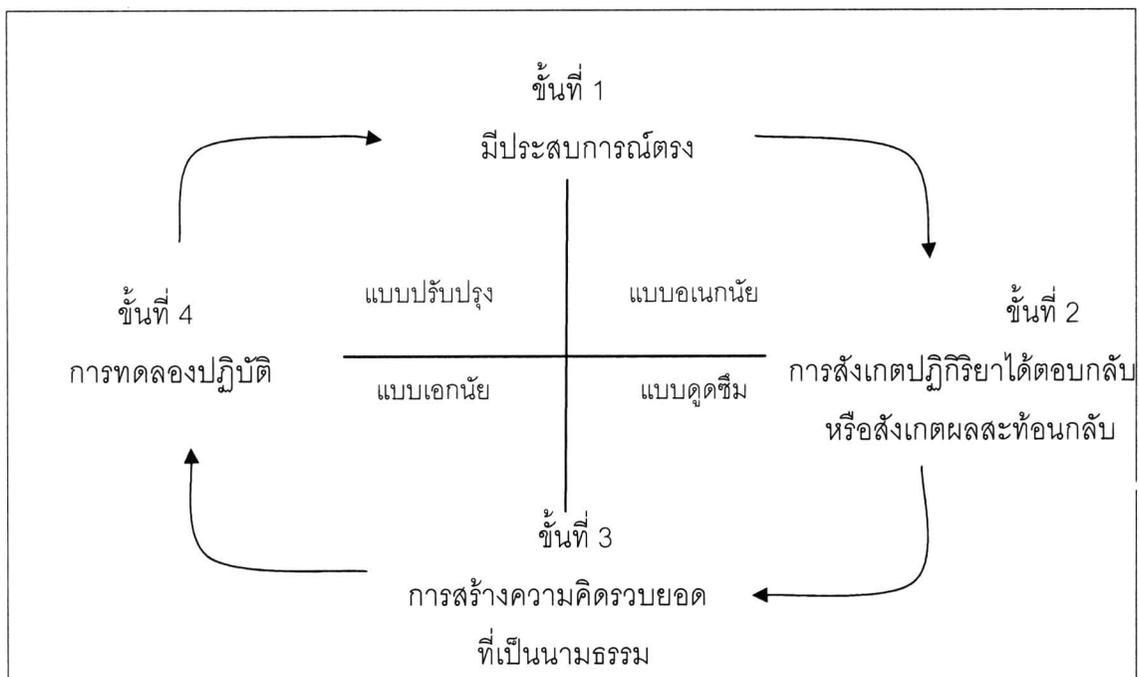
1. แบบคิดเอนกนัย หรือ Divergers หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นขั้นตอนการเรียนรู้ขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 เป็นแบบที่ผู้เรียนมีความสามารถในการรับรู้ และการสร้างจินตนาการต่างๆ ขึ้นเอง สามารถไตร่ตรองจนมองเห็นภาพโดยรวม ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลาย เช่นการระดมสมอง

2. แบบดูดซึม หรือ Assimilators หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นขั้นตอนการเรียนรู้ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความสามารถในการสรุปหลักการหรือกฎเกณฑ์ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้มักสนใจในหลักการที่เป็นนามธรรมมากกว่าแต่ไม่ชอบการลงมือปฏิบัติและมักไม่คำนึงถึงการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้

3. แบบคิดเอกนัย หรือ Convergors หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นขั้นตอนการเรียนรู้ขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความสามารถในการนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติ ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้สามารถสรุปวิธีที่ถูกต้องที่สุดเพียงวิธีเดียวที่จะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ ไม่ชอบใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหาแต่ใช้เหตุผลชอบทำงานกับวัตถุมากกว่าทำงานกับบุคคล มักมีความสนใจที่เฉพาะเจาะจงในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความเชี่ยวชาญในสิ่งนั้น

4. แบบปรับปรุง หรือ Accomodators หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นขั้นตอนการเรียนรู้ขั้นที่ 4 และขั้นที่ 1 ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะชอบลงมือปฏิบัติ ชอบทดลองและจะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว มีแนวโน้มจะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการที่ตนเองคิดขึ้นในลักษณะที่ชอบลองผิดลองถูก และชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากความสัมพันธ์วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์และรูปแบบการเรียนรู้แสดงดังนี้

แผนภาพที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้กับรูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Kolb

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วย LSI (Learning Style Inventory) ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb

ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจ (Business Students) ด้วยเครื่องมือศึกษารูปแบบการเรียนรู้ LSI (Learning Style Inventory) จากทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb เรื่อง Learning Preferences of Marketing Students พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการตลาดมีรูปแบบการเรียนรู้แบบปรับปรุง (AE) เป็นผู้เรียนที่ชอบการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (CE) และการทดลองปฏิบัติ (AE) ทำการศึกษาโดย Jaju, et al. (2000) กับนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการตลาด ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัย Georgia ใน Athens จำนวน 389 แต่ในขณะที่การศึกษา เรื่อง An Investigation into Preferred Learning Styles of Accounting, Management, Marketing, and General Business Majors ของ Novin, and Jordan (2003) โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาสาขาวิชาบัญชี บริหาร การตลาด และธุรกิจทั่วไป ระดับปริญญาตรีของ The Sate University จำนวน 274 คน พบว่านักศึกษาทั้ง 4 สาขาวิชาดังกล่าว ส่วนมากชอบรูปแบบการเรียนรู้แบบดูดซึม (Assimilation) และแบบคิดเอกนัย (Convergent) ซึ่งผลการศึกษานี้เป็นไปในทางเดียวกับการศึกษาของ Njoroge, and Senteza (2006) ที่ศึกษาเรื่อง Learning Styles, Performance, and Attitudes towards Technology: Focus on Business Students กับนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจระดับปริญญาตรี ของ Drake University ใน Iowa จำนวน 318 คน พบว่า นักศึกษามากกว่า 70% มีรูปแบบการเรียนรู้แบบดูดซึม (Assimilation) และแบบคิดเอกนัย (Convergent) นอกจากนี้การศึกษาของ Biberman and Buchanan (1986) เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษายุทธศาสตร์ด้วยเครื่องมือ LSI (Learning Style Inventory) ของ Kolb (อ้างใน Nijoroge and Jimmy Senteza, 2006) ยืนยันว่า รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างกัน นั่นคือ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีมีรูปแบบการเรียนรู้ที่คล้ายกับนักศึกษายุทธศาสตร์ นักศึกษายุทธศาสตร์และบริหารมีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดเอกนัย (Divergent) แต่ในขณะที่นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงินมีรูปแบบการเรียนรู้แบบปรับปรุง (Accommodation)

สำหรับผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและภาษาที่สองในระดับอุดมศึกษา โดย Nulty, and Barrett (1996) พบว่า นักศึกษา Brisbane University ใน Australia จำนวน 672 คน มีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดเอกนัย (Convergent) ซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Philbin, et al. (1995) ที่ศึกษาเรื่อง A Survey of Genders and Learning Styles เพื่อจำแนกความแตกต่างของ

รูปแบบการเรียนรู้และประสบการณ์ในการเรียนของนักศึกษาชายและหญิง โดยพบว่า นักศึกษาหญิงชอบการเรียนรู้แบบประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experience) ในขณะที่นักศึกษาชายชอบการสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization)

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วย LSI (Learning Style Inventory) ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb ส่วนใหญ่พบว่า นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาธุรกิจ (Science and Non-science students) ที่มีประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่แตกต่างกัน จะมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และยังพบความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาในสาขาวิชาธุรกิจ ในแต่ละสาขาวิชา เช่น การตลาด บริหารบัญชี การเงิน แม้ว่านักศึกษาเหล่านี้จะมีประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในการเรียนในสาขาวิชาการธุรกิจที่คล้ายกันก็ตาม

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาจึงมีความจำเป็นที่จะศึกษาถึงรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อหารูปแบบการเรียนรู้ที่ชัดเจนของนักศึกษาแต่ละคน แต่ละกลุ่ม เพื่อการสร้างกิจกรรมและออกแบบวิธีการการดำเนินการสอนของผู้สอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความชอบของนักศึกษาเป็นหลัก

2.2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วย VARK (Visual, Audio, Read-write and Kinesthetic Learning Styles Questionnaire)

2.2.1 แนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วย VARK

VARK เป็นเครื่องมือศึกษารูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยในปี 1987 (Murphy, Gray and Straja, 2004) โดยนำตัวอักษรตัวแรกของ การรับรู้ 4 ด้าน คือ Visual, Aural, Read-write, and Kinesthetic เป็นชื่อเครื่องมือศึกษารูปแบบการเรียนรู้ ที่จำแนกผู้เรียนตามความพอใจในการรับข้อมูล Fleming (1995) กล่าวว่า VARK เป็นแบบสำรวจที่ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนตระหนักถึงรูปแบบการเรียนรู้และการสอนที่หลากหลายในการเรียนรู้

Fleming (1995) ได้พัฒนาแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ VARK มาจาก VAK (Visual, Aural, Kinesthetic) โดยแยกการรับรู้ด้านสายตาออกเป็น 2 ประเภท คือ การรับรู้ทางสายตา (V-Visual) และการอ่าน-เขียน (R- Read-write)

VARK ไม่เพียงแต่เป็นแบบสำรวจการเรียนรู้ของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นแบบสำรวจที่ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนเข้าใจถึงวิธีการเรียนและสอนของตนเองด้วยเช่นกัน เพื่อให้ผู้เรียน

ได้พัฒนาทักษะในการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้ได้ข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันทำให้ผู้สอนเข้าใจถึงลักษณะและความชอบในการเรียนรู้ของผู้เรียน นำมาปรับการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน มากกว่าการคำนึงถึงรูปแบบการสอนของตนเองเป็นหลัก

Fleming ได้แบ่งประเภทของผู้เรียนตามวิธีการเรียนรู้และรับข้อมูลผ่านเส้นทางการรับรู้ 3 ทาง คือ การรับรู้ทางสายตาโดยการมองเห็น (V-Visual Perceptors) การรับรู้ทางโสตประสาทโดยการได้ยิน (Au-Auditory Perceptors) และการรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก (K-Kinesthetic Perceptors) ซึ่งสามารถนำมาจัดเป็นรูปแบบการเรียนรู้ได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ผู้ที่เรียนรู้ทางสายตา (VL - Visual Learner) เป็นพวกที่เรียนรู้ได้ดีถ้าเรียนจากรูปภาพ แผนภูมิ แผนผังหรือจากเนื้อหา เวลาจะนึกถึงเหตุการณ์ใดจะนึกเป็นภาพ เก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้เป็นภาพ ผู้เรียนรู้ทางสายตา (VL) จะเรียนได้ดีถ้าครูบรรยายเป็นเรื่องราว และทำข้อสอบได้ดีถ้าครูออกข้อสอบในลักษณะที่ผูกเป็นเรื่องราว ผู้เรียนที่เป็นผู้ที่เรียนรู้ทางสายตา (VL) จะชอบวิธีการนั่งเงียบสนใจเรียน และจะพบผู้เรียนที่เป็นผู้ที่เรียนรู้ทางสายตาประมาณ 60-65 % ของประชากรทั้งหมด (มัทธรา ธรรมบุศย์, 2550)

2. ผู้ที่เรียนรู้ทางโสตประสาท (AL - Auditory Learner) เป็นพวกที่เรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้าได้ฟังหรือได้พูด จะไม่สนใจรูปภาพไม่สร้างภาพและไม่ผูกเรื่องราวในสมองเป็นภาพเหมือนพวกที่เรียนรู้ทางสายตา แต่ชอบฟังเรื่องราวซ้ำ ๆ และชอบเล่าเรื่องให้คนอื่นฟัง คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนกลุ่มนี้ ได้แก่ การมีทักษะในการได้ยินและฟังที่เหนือกว่าคนอื่น ดังนั้นจึงสามารถเล่าเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดลออ และรู้จักเลือกใช้คำพูด ผู้ที่เรียนรู้ทางโสตประสาท (AL) จะจดจำความรู้ได้ดีถ้าผู้สอนพูดให้ฟัง หากผู้สอนถามจะสามารถตอบได้ทันที แต่ถ้าผู้สอนมอบหมายให้ไปอ่านตำราล่วงหน้าจะจำไม่ได้จนกว่าจะได้ยินครูอธิบายให้ฟัง เวลาอ่านหนังสือจะอ่านออกเสียงดังๆ ผู้สอนสามารถช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้ได้โดยใช้วิธีสอนแบบอภิปราย แต่ผู้เรียนทางโสตประสาทก็อาจถูกรบกวนจากเสียงอื่น ๆ จนทำให้เกิดความวอกแวกเสียสมาธิในการฟังได้ง่ายเช่นกัน จะพบผู้เรียนทางโสตประสาทประมาณ 30-35 % ของประชากรทั้งหมด และมักพบในกลุ่มที่เรียนด้านดนตรี กฎหมายหรือการเมือง ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นนักดนตรี พิธีกรทางวิทยุและโทรทัศน์ นักจัดรายการเพลง (DJ) นักจิตวิทยา นักการเมือง เป็นต้น (มัทธรา ธรรมบุศย์, 2550)

3. ผู้เรียนทางการเขียนและอ่าน (R - Read-write Learner) เป็นพวกที่เรียนโดยผ่านการเขียนและสามารถเขียนผูกโยงเป็นเรื่องราวได้ดี ชอบการเรียนแบบอ่านหัวเรื่อง ใช้การจด

บันทึก แบบ check list หรือการอ่านจากพจนานุกรม แผ่นพับ หนังสือ การอ่านเล็กเซอร์ หรือคำขยายความต่าง ๆ บทความที่มีเนื้อหายาว ๆ นักเรียนคนใดที่เป็นนักอ่าน เวลาอ่านเนื้อหาในตำราเรียนที่ผู้เขียนบรรยายในลักษณะของความรู้ก็จะนำเรื่องที่อ่านมาผูกโยงเป็นเรื่องราวเพื่อทำให้ตนเองสามารถจดจำเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนประเภทนี้ จะเรียนรู้ด้วยการเขียนบรรยายออกมาเป็นภาษาเขียนหลาย ๆ ครั้ง การวาดภาพประกอบ การใช้แผนภูมิต่าง ๆ ผู้เรียนประเภทนี้จะชอบการทดสอบแบบการเขียนขยายความ หรือในเชิงบรรยายความ มีการจัดเรียงลำดับความคิดด้วยสัญลักษณ์หรือตัวเลข

4. ผู้ที่เรียนรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (KL - Kinesthetic Learner) เป็นพวกที่เรียนโดยผ่านการรับรู้ทางความรู้สึก การเคลื่อนไหว และร่างกาย จึงสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดี หากได้มีการสัมผัสและเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน เวลานั่งในห้องเรียนจะนั่งแบบอยู่ไม่สุขนั่งไม่ติดที่ไม่สนใจบทเรียน และไม่สามารถทำให้ใจจดจ่ออยู่กับบทเรียนเป็นเวลานาน ๆ ได้ ไม่ชอบนั่งมองกระดานตลอดเวลาแบบผู้เรียนรู้ทางสายตา (VL) ได้ ผู้เรียนรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (KL - Kinesthetic Learner) จะไม่ค่อยมีโอกาสเป็นพวก ผู้ที่เรียนรู้ทางสายตา (VL) จึงเป็นผู้เรียนกลุ่มที่มีปัญหาหากหากผู้สอนให้ออกไปยืนเล่าเรื่องต่าง ๆ หน้าชั้นเรียน หรือให้รายงานความรู้ที่ต้องนำมาจัดเรียงเรียงใหม่อย่างเป็นระบบระเบียบ และถ้าผู้สอนใช้วิธีสอนแบบเก่า ๆ เช่น การบรรยายตลอดชั่วโมงจะยิ่งทำให้ผู้เรียนกลุ่มนี้มีปัญหามากขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าความรู้สึกของเด็กเหล่านี้ได้ถูกนำไปผูกโยงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะสิ่งที่เป็นปัจจุบันเท่านั้น ไม่ได้ผูกโยงกับอดีตหรือเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึงในอนาคต ครูจึงควรช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้ให้เรียนรู้ได้มากขึ้น ด้วยการให้แสดงออกหรือให้ปฏิบัติจริง เช่น การเล่นละคร แสดงบทบาทสมมติ สาธิต ทำการทดลอง หรือให้พูดประกอบการแสดงท่าทาง เป็นต้น จะพบผู้เรียนรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (KL) ประมาณ 5-10 % เท่านั้นของจำนวนประชากร สาขาวิชาที่เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มนี้ได้แก่ วิชาก่อสร้าง วิชาพลศึกษาหรือประเภทที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์งานที่ต้องมีการเดินรำและการเคลื่อนไหว (มัทธรา ธรรมบุศย์, 2550)

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วย VARK

ผลการศึกษาของ Wehrwein, et all. (2007) เรื่อง Gender Differences in Learning Style Preferences among Undergraduate Physiology Students กับนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยา ระดับปริญญาตรีของ Michigan State University ใน America จำนวน 86 คน พบว่า นักศึกษาหญิงจำนวน 54.2% และนักศึกษาชายจำนวน 12.5% ชอบวิธีการเรียนแบบการ

นำเสนอข้อมูล (Information Presentation) นอกจากนี้เพศชายส่วนใหญ่ชอบการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายทั้ง 4 รูปแบบ (VARK) แต่ในขณะที่นักศึกษาหญิงชอบการเรียนรู้ด้วยการใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งทีละอย่าง โดยเฉพาะวิธีการเรียนแบบใช้ประสาทสัมผัส (K) และเมื่อพิจารณาวิธีการเรียนเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบวิธีการเรียนแบบใช้ประสาทสัมผัส (K) มาก โดยคิดเป็น 33.3 % ลำดับรองลงมา คือ การเรียนแบบอ่าน (R) คิดเป็น 16.7 % ลำดับถัดมา คือ การเรียนแบบใช้สายตา (V) คิดเป็น 4.2 % และการเรียนด้วยการฟัง คิดเป็น 0 % เป็นลำดับสุดท้าย ในขณะที่การศึกษาของ Milgram (2007) ที่ทำการศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยพบว่าในการเรียนวิชา STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) นักศึกษาหญิงชอบวิธีการเรียนแบบร่วมมือและไม่แข่งขัน ในขณะที่นักศึกษาชายชอบวิธีการเรียนแบบ “เรียนและเล่น” (Learn and Play) และวิธีการเรียนด้วยการปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ (TLS) นอกจากนี้นักศึกษาชายจะมีทักษะในการใช้อุปกรณ์และแก้ปัญหาในระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีการลงมือปฏิบัติมากกว่านักศึกษาหญิง และนักศึกษาหญิงเรียนด้วยการปฏิบัติในห้องปฏิบัติการน้อยกว่านักศึกษาชาย

สำหรับผลการศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาพบว่า นักศึกษาของ Northwest University ในรัฐ Arkansas จำนวน 69 คน ด้วยแบบสอบถามรูปแบบการเรียน VARK (VARK Learning Style Questionnaire) ตามความแตกต่างกันในด้านของเพศ อายุ และประเทศกำเนิด พบว่า 20% ของผู้ตอบแบบสอบถามชอบวิธีการเรียนแบบฟัง 15 % (A) ชอบการเรียนรู้ด้วยการสัมผัส (T) 4% ชอบการเรียนรู้ด้วยการใช้สายตา (V) และ 15% ชอบวิธีการเรียนด้วยการใช้วิธีการผสมผสานวิธีการเรียนหลายๆ แบบ นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาหญิงชอบการเรียนรู้ด้วยการฟัง (A) และการใช้รูปแบบการเรียนหลายๆแบบ ในขณะที่นักศึกษาชายชอบการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ทำการศึกษาโดย Lincoln and Rademacher (2006) ซึ่งผลการศึกษาจะคล้ายกับการศึกษาของ Ramayah, et al, (2549) ที่ศึกษาเรื่อง Preferred Learning Styles: Gender Influence on Preferred Learning Styles Among Business Students จากนักศึกษาจำนวน 406 คน ของ Taylor's University ในประเทศ Malaysia โดยพบว่า นักศึกษาหญิงชอบรูปแบบการเรียนแบบใช้สายตา (V) และการเรียนด้วยการฟัง (A) มากกว่านักศึกษาชาย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของแนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนด้วย VARK พบว่า การศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นความแตกต่างของรูปแบบการเรียนระหว่างนักศึกษาชายและ

หญิง โดยที่ผลการศึกษาระบุชัดเจนว่า นักศึกษาชายและหญิงมีวิธีการรับรู้ข้อมูลและความรู้ใหม่ ด้วยช่องทางการรับรู้และการมีส่วนร่วมในสังคมที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น นักศึกษาชายอาจจะชอบวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำพัง แต่ในขณะที่นักศึกษาหญิงชอบวิธีการเรียนรู้หรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบสัดส่วนของนักศึกษาชายและหญิงที่ต่างกันในแต่ละสาขาวิชา เช่นสาขาวิชาการบัญชี อาจพบนักศึกษาหญิงในสัดส่วนที่มากกว่านักศึกษาชาย หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์อาจพบนักศึกษาชายในสัดส่วนที่มากกว่า ดังนั้น ผลการศึกษาค้นคว้าของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาชายและหญิงจึงเป็นข้อมูลหลักสำหรับผู้สอน เพื่อให้ผู้สอนตระหนักและให้ความสำคัญในการออกแบบสื่อและวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะของผู้เรียน

2.3 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วย PLSPQ (Perceptual Learning Style Preference Questionnaire)

2.3.1 แนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วย PLSPQ

PLSPQ เป็นเครื่องมือสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เฉพาะเจาะจงกับ ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESL) หรือภาษาต่างประเทศ (EFL) เป็นแบบสอบถามที่สำรวจรูปแบบการเรียนรู้จากช่องทางการรับรู้ข้อมูล โดยจำแนกเป็น 6 แบบ คือ การใช้สายตา (VLS - Visual Learning Style) การฟัง (ALS - Auditory Learning Style) การปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ (KLS - Kinesthetic Learning Style) การกระทำ (TLS - Tactile Learning Style) การเรียนตามลำพัง (ILS - Individual Learning Style) และการเรียนเป็นกลุ่ม (GLS - Group Learning Style) (Reid, 1984)

ไชยสิทธิ์ บุตรี (2540) ได้เสนอรูปแบบในการเรียนรู้ โดยมีพื้นฐานอยู่บนคำจำกัดความของรูปแบบการเรียนรู้โดย Reid (1987) และ Oxford (1993) ดังนี้

1. การเรียนรู้ด้วยการใช้สายตา (Visual Learning Style) ซึ่งรวมถึงการใช้สายตาอ่านเรื่องและการศึกษาแผนผัง แผนภูมิ และสื่อประกอบภาพอื่น ๆ เช่น รูปภาพ บ้ายประกาศ วิดีทัศน์ และภาพยนตร์ ผู้เรียนประเภทนี้มีความสามารถในการมองข้อความจากหนังสือ บนกระดาน หรือจากแบบฝึกหัด และสามารถจดจำข้อความเหล่านั้นได้เป็นอย่างดีมากกว่าจดจำการจากบอกกล่าวหรือคำสอนของผู้สอน ผู้เรียนประเภทนี้ไม่ต้องการฟังคำอธิบายจากคำบอกเล่าของผู้อื่น

เพราะต้องการอ่านและเข้าใจข้อความเหล่านั้นด้วยตนเองเพื่อช่วยในการจดจำ และผู้เรียนประเภทนี้ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเรียนตามลำพังกับหนังสือมากกว่าการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

2. การเรียนรู้ด้วยการฟัง (Auditory Learning Style) หมายถึง ผู้เรียนที่เรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรฟัง เช่น การฟังการบรรยาย บทสนทนา แถบบันทึกเสียง และคำสั่ง ผู้เรียนประเภทที่ชอบวิธีการเรียนด้วยการฟังคำสอน หรือคำบอกเล่าจากบุคคลอื่น ผู้เรียนกลุ่มนี้จะเรียนรู้และจดจำสิ่งต่าง ๆ จากคำอธิบายของบุคคลอื่น ผู้เรียนประเภทนี้อาจชอบวิธีการอ่านออกเสียงดัง เพื่อให้ตนเองได้ยินและสามารถจดจำเนื้อหาวิชาของการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้จากการอ่านออกเสียง หรือจากการฟังเทปการฟังผู้สอนสอน หรือการอภิปรายร่วมในชั้นเรียน หรือการมีการโต้ตอบอภิปรายกับเพื่อร่วมชั้นหรือกับอาจารย์ในชั้นเรียน วิธีการเรียนที่ได้ผลสำหรับผู้เรียนประเภทนี้คือการอัดเทปคำอธิบายต่าง ๆ และเปิดฟังอีกครั้งเพื่อการจดจำข้อมูลใหม่

3. การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ (Kinesthetic Learning Style) หมายถึง การเรียนรู้จากการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองที่จำเป็นต้องมีการเคลื่อนไหว ในสถานการณ์การเรียนนั้น เช่น การแสดงบทบาทสมมติ เช่น การแสดงละคร การสัมผัสภาพ รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างสมบูรณ์ ผู้เรียนประเภทนี้จะสามารถจดจำความรู้ ที่ได้ด้วยวิธีการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การมีกิจกรรมนอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมติ หรือวิธีการเรียนแบบผสม เช่น การเรียนรู้ด้วยวิธีการฟังเทปร่วมกับการทำกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบด้วย

4. การเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Tactile Learning Style) หมายถึง การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำต่าง ๆ เช่น การสร้างรูปจำลอง การทำการทดลองในห้องทดลอง และการเรียนจากวัตถุต่าง ๆ ที่จับต้องได้ เช่น สมุดภาพ หรือ บัตรคำ ผู้เรียนประเภทนี้ชอบการเรียนแบบลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมากกว่า การอ่าน การฟังจากบุคคลอื่น หรือการสังเกตการณ์แต่ผู้เรียนประเภทนี้ชอบการเรียนรู้สิ่งใหม่ด้วยการกระทำของตนเอง เช่น การทำการทดลองในห้องปฏิบัติการ การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองหรือการสร้าง แบบจำลองเพื่อการเรียนรู้

5. การเรียนรู้ตามลำพัง (Individual Learning Style) หมายถึง การที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียน ผู้เรียนประเภทนี้มีความชื่นชอบวิธีการเรียนด้วยตนเองตามลำพังในสถานการณ์การเรียน และสามารถคิดแก้ปัญหาเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และเข้าใจข้อเท็จจริงต่าง ๆ มากขึ้นเมื่อมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. การเรียนรู้ด้วยการเรียนเป็นกลุ่ม (Group Learning Style) หมายถึง สถานการณ์ในการเรียนที่ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมชั้น ไม่ว่าจะเป็คู่หรือเป็นกลุ่ม

ผู้เรียนประเภทนี้ชอบการเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนมากกว่าที่จะคิดแก้ปัญหาในระหว่างการเรียนสิ่งใหม่ด้วยตนเอง ผู้เรียนประเภทนี้เรียนรู้ได้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนตั้งแต่ 2-3 คนขึ้นไป แรงจูงใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เกิดจากการกระตุ้นและความช่วยเหลือของกลุ่ม

นอกจากนี้ยังได้แยกรูปแบบออกเป็น 3 รูปแบบ คือ หลัก (Major) รอง (Minor) และ ไม่มี (Negative) โดยผู้เรียนแต่ละคนจะมีรูปแบบการเรียนรู้ หลัก รอง หรือ ไม่มีรูปแบบการเรียนรู้เลยก็ได้ ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นหลักจะมีลักษณะของผู้เรียนที่ดี ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นรองจะมีลักษณะของผู้เรียนในระดับค่อนข้างดี สามารถมีวิธีการรับรู้ข้อมูลในการเรียนได้ดีในระดับหนึ่ง สำหรับผู้ที่ไม่มีการเรียนรู้จะเป็นผู้เรียนที่มีความยากลำบากในการเรียนหรือการรับรู้ข้อมูลในระหว่างการเรียน

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วย PLSPQ

ผลการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วย PLSPQ ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ Reid (1987) คือ ผู้เรียนแต่ละคนจะมีรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน ดังนี้

การศึกษาของ บัญชลี วาสนสมสิทธิ์ (2542) ที่ศึกษาสไตล์ในการเรียนรู้ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน จำนวน 318 คน พบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) การเรียนเป็นกลุ่ม (GLS) และการเรียนด้วยการฟัง (ALS) ตามลำดับ นอกจากนี้ทั้งนักศึกษาชายและหญิงต่างมีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) เป็นหลัก ในขณะที่ ดำรง นิมมานสุทธิ (2535) ศึกษาการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการใช้สายตา (VLS) การฟัง (ALS) การเรียนเป็นกลุ่ม (GLS) และการเรียนตามลำพัง (ILS) ในระดับปานกลาง แต่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการกระทำ (TLS) น้อย

สำหรับการศึกษางานวิจัยต่างประเทศส่วนใหญ่ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่นักศึกษาชอบใช้เป็นลำดับแรก คือ การเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) โดยพบได้จากผลการศึกษา ของ Reid (1987) ที่ทำการศึกษานักศึกษาจีนที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ณ สหรัฐอเมริกา จำนวน 90 คน พบว่า นักศึกษาชอบใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และการเรียนด้วยการกระทำ (TLS) แต่ไม่ชอบการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (GLS) และผลงานวิจัยของ Mulalic, et all. (2009) ที่ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมาเลเซีย จำนวน 160 คน พบว่า นักศึกษาชายชอบรูปแบบการเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และเรียนด้วยการฟัง (ALS) นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบการเรียนที่นักศึกษาชอบมาก คือ การเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และรูปแบบการเรียนที่นักศึกษาชอบใช้น้อย คือ การเรียนด้วยการใช้สายตา (VLS) การฟัง (ALS) และเรียนเป็นกลุ่ม (GLS) สำหรับการเรียนที่นักศึกษาไม่ชอบคือ การเรียนตามลำพัง (ILS) และการด้วยการกระทำ (TLS) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Peacock (2001) ซึ่งพบว่า นักศึกษาจีนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 206 คน ที่ The City University of Hong Kong ชอบใช้รูปแบบการเรียนแบบการปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และการฟัง (ALS) และไม่ชอบใช้รูปแบบการเรียนแบบตามลำพัง (ILS) โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ Wintergerst, et al. (1998) ที่พบว่านักศึกษารัสเซียที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ส่วนใหญ่ชอบรูปแบบการเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) รองลงมาคือ การฟัง (ALS) และการเรียนตามลำพัง (ILS) เป็นรูปแบบการเรียนที่นักศึกษารัสเซียชอบใช้น้อย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Jones (1997) ที่พบว่า นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ณ ประเทศไต้หวัน จำนวน 81 คน ชอบใช้รูปแบบการเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และเรียนด้วยการกระทำ (TLS) แต่ไม่ชอบรูปแบบการเรียนตามลำพัง (ILS) ซึ่งผลการศึกษายังมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Kitchen and Chew's (1997) ที่พบว่า นักศึกษาดิงคโปรที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ณ ประเทศสิงคโปร์ จำนวน 318 คน ชอบใช้รูปแบบการเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และเรียนด้วยการกระทำ (TLS) และไม่มีรูปแบบการเรียนแบบใดที่นักศึกษาดิงคโปรไม่ชอบ

ในขณะที่ผลการศึกษาของ Guadalupe, et al (2007) ซึ่งศึกษารูปแบบการเรียนและรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ โดยทำการศึกษากับนักศึกษาจำนวน 32 คน ที่เรียนภาษาอังกฤษระดับต้นและผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยเอกชนทางตอนเหนือของโคลัมเบีย พบว่า รูปแบบการเรียนของผู้เรียนสอดคล้องกับรูปแบบการสอนของผู้สอนในการเรียนภาษาอังกฤษระดับต้น โดยรูปแบบการเรียนที่นักศึกษาชอบใช้ คือ รูปแบบการเรียนด้วยการกระทำ (TLS) การฟัง (ALS) และการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) ซึ่งผลการศึกษานี้ขัดแย้งกับการศึกษาของ Goodson (1994) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ระบุว่า นักศึกษาชาวเอเชียตะวันออกที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองชอบใช้รูปแบบการเรียนด้วยสายตา (VLS) มากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และเรียนตามลำพัง ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการศึกษา

ยังพบความแตกต่างกันในการศึกษาของ Hyland (1993) โดยพบว่านักศึกษาญี่ปุ่นที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยชอบใช้รูปแบบการเรียนด้วยการฟัง (ALS) และการกระทำ (TLS) แต่ไม่ชอบรูปแบบการเรียนด้วยการใช้สายตา (VLS) และเรียนเป็นกลุ่ม (GLS) และขัดแย้งกับการศึกษาของ Melton (1990) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา Chinese (PRC) University จำนวน 331 คน พบว่า นักศึกษาจีนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศชอบใช้รูปแบบการเรียนด้วยการกระทำ (TLS) การปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่างๆ (KLS) และเรียนตามลำพัง (ILS) แต่ไม่ชอบการเรียนแบบกลุ่ม (GLS)

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจ รูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา และรูปแบบการเรียนในสาขาวิชาต่างๆ ที่นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศหลายท่านได้เสนอมานี้ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจ ใช้แบบสำรวจพฤติกรรมการเรียนรู้ LSI ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb แต่การศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ใช้แบบสำรวจการเรียนรู้ VARK และ PLSPQ เป็นเครื่องมือในการศึกษาด้วยแบบสำรวจ PLSPQ ศึกษาวิธีการเรียนรู้ผ่านช่องทางความร่วมมือทางสังคม (Social Learning Styles) เพิ่มเข้ามาอีก 2 ด้าน คือ รูปแบบการเรียนตามลำพัง และรูปแบบการเรียนเป็นกลุ่ม นอกเหนือจากการศึกษาการเรียนรู้ผ่านช่องทางรับรู้ทั้ง 4 ด้าน (The Sensory Learning Styles)

สำหรับการวิจัยเรื่อง ภูมิหลังและรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ใช้แบบสำรวจการเรียนรู้ PLSPQ ของ Joy Reid (1995) ซึ่งเป็นการแบ่งประเภทของรูปแบบการเรียนที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง (Williams, 2008) และเป็นแบบสำรวจรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESL) และภาษาต่างประเทศ (EFL) ในการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา (Wattanasin, 2004) เป็นเครื่องมือในการศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่าไม่ว่าจะใช้เครื่องมือในการศึกษาประเภทใดก็ตาม ผลการศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน เพศต่างกัน จะใช้รูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจที่มีความแตกต่างทางด้าน เพศ และคณะ

สำหรับตัวแปร ระดับผลการเรียนภาษาอังกฤษเฉลี่ย เป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาเพิ่มเติมเข้ามา นอกเหนือจากการทบทวนงานวิจัย เนื่องจากนักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันทางด้านลักษณะเฉพาะตัว ดังนั้นระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษจึงน่าจะมีผลสอดคล้องหรือแตกต่างกับรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาด้วยเช่นกัน

สรุปได้ว่า การวิจัยเรื่อง ภูมิหลังและรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ใช้แบบสำรวจการเรียนรู้ PLSPQ ของ Joy Reid (1995) ทำการศึกษาความแตกต่างของรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพกับภูมิหลังที่แตกต่างกัน จำแนกตาม เพศ คณะ และระดับผลการเรียนภาษาอังกฤษทั่วไปเฉลี่ย